

Előfizetési díjak:
Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 6 korona.

Magánhirdetések díja:
Négyszer hasábozott garmond sorért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért, tekintet nélkül a szöveg nagyságára, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 6 korona.

Nyilttér soronként 60 fillér.
Többzsöri hirdetésnél kedvezményes nyujtatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz-küldmények és hirdetések a kiadóhivatalhoz ezimezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Az iparosok és a szocializmus.

(Előző közlemények a 31. és 32. számban.)

A föld a maga munkásainak biztosítja a munkát. De óriási munkásanyag marad, mely a föld művelésénél már nem kaphat munkát. Ennek az ipar ad foglalkozást. Azonban e munka egyenletes mennyiségét biztosítani kell. Erre egy külön foglalkozási ág van hivatva: a kereskedelem.

A kereskedelem dolga kikeresni a legcélszerűbb nyers anyagot, azt a legjobb időben és legolcsóbb módon az ipar keze alá adni, másrészt a világ minden részéről kifürkészni a fogyasztót, vásárlót, s azt akkor, amikor legszükségesebb, ajtajához állítani a termelő iparnak.

Ha végigfutunk ezeken az adatokon, látjuk a természet által öröklött óriási nyugvó tőkét, látjuk az élő munkaerőben kifejeződő nagy nemzeti kincset s előttünk áll annak szükségessége, hogy mindez a rengeteg érték csak a munka révén hozhatja meg gyümölcsét és csak e révén menthető meg az elpusztulástól is.

Egész nagyságában áll előttünk tehát mind a három nemzeti gazdasági munkaág szerepe s lehetetlenség más-ként eredményes nemzeti gazdasági munkát elképzelnünk, mint úgy, hogy a földnek termőereje, az ipar feldolgozó munkája s a kereskedelem pénzre váltó tevékenysége teljes összhangban folyjon. Ezt tanítja a történelem is.

Azok a nemzetek, melyek dolgoztak, melyek az eleven munkaerőben rejlő vagyont a körülményekhez alkalmazkodva értékesíteni tudták: gazdagok lettek. Azok a nemzetek, melyek a nem-

zetfoglalkoztató munkát elhanyagolták, ha egyébként a világ kincsét, aranyát, gyémántját és termékét összeharácsolták is, elpusztultak.

Akik a földművelés mellett maradtak meg, azokat tulszárnnyalták ama nemzetek, melyek kellő időben az iparra is áttértek, ezeket viszont azok, akik iparuknak szárnyat tudtak teremteni a kereskedéssel.

Körülbelül így áll a szociális gondolkozás előtt a nemzeti vagyon és a nemzeti gazdasági munka kérdése.

Ami pedig a kezelést illeti, a szocializmus abban a felfogásban van, hogy a természet javai nem az egyes emberek magántulajdonát, hanem az emberiség közvagyonát képezik s azok az emberiség javára legigazságosabban és legigazságosabban az állam által üzött kollektív gazdálkodással kezelhetők. Ez maga után vonná a többi termelésnek, tehát az iparinak is, valamint a javak szétosztását végző kereskedésnek is köz-kézbe, közhaszonba való vételét.

Ezt mi, akik a polgári társadalom jogkörének gondolkodásában élünk, megmosolyogjuk és utópiának tartjuk. De nem zárkozhatsz el bizonyos titkos szorongásoktól s a képzelet ama játéka-tól, mely az új világrend homályos képeinek egyes vonásait keresi és megraj-zolni igyekszik.

Az emberiség történelme tele van valósággá vált utópiákkal.

Nagy szellemek ennek a mai lelki forrongásnak is igyekeztek már képét adni. Regényes és komoly leírásokból könyvtárak képződtek, melyek a szociális új világ valószínű képét s helyzetét rajzolják s éppen a napokban halt meg az a világhírű tudós, Menger, aki tudománnyosan levezette az újvilág egész jog-

rendszerét, amint a mai jogrendből ki-alakul.

A nyugati nemzetek egyetemein ön-álló katedrák foglalkoznak ezzel a tudománnyal, úgy hogy az már koránt-sem a fantasztikus képzelgések világába tartozik s a világ szerkezete — anélkül, hogy a rajtaülők különösebben észre-vennék — életbevágóbb zökkenések nél-kül kezd áttérni a szociális kerékvá-gásba; az államok részint gazdasági ön-zésből, részint egyes helyzetek kényszer-ből mindig több és több szociális munkával foglalkoznak, különösen a köz-jólét, vagy közszükség jegyében.

Azt mondja a szociális gondolkodás: ahogy az állam lefoglalja magának köz-keresetül, tehát a szociális összesség javára, például a dohány termelését, a szivargyártás iparát, a sókereskedést, úgy lefoglalhat másféle termelést, ipart és kereskedést is. Amint megszabja a szesztermelés kontingensét, kontingentál-hatja a cukor termelését és sok egye-bet. Az erdőművelés rendjére szabályoz-hat egyéb művelési ágakat is. Vannak is példák és gondolatok, hogy a gyufa, a fegyver, a lőpor és robbanó anyagok, kártya, stb. ipara, vagy kereskedelme, bányaművelés, halászat, vadászat, posta, vasut, biztosítás, hitel, stb. részben, vagy egészben állami kezelés alá kerül, úgy megtörténhetik bármely más keze-léssel, vagy közvetítéssel.

Mikor az állam — mint most pár éve tette — összevásárolja a magán-üzérkedés elől a burgonyát, a takar-mányt és nem tekintve a beszerzési ár-ra, szétosztja azokat a szükséges osztályok között megszabott alacsonyabb árban, vagy mikor vetőmagot, művelési forgó tőkét előlegez, gépeket, tenyészállatokat oszt szét, saját tőkéjével egyesek javára

háziipari termelő szövetkezeteket létesít, akkor ezekben az ágakban már szociá-lis recipe szerint dolgozik és gazdál-kodik.

Ha még több ágat ölel fel munka-programmjába, még közelebb jut a szo-ciális állam eszményéhez.

A szocializmus gondolatának világ-szerte egységes eszménye az, hogy az emberiség a maga egészében világsszerte boldogabb és nyugodtabb legyen, az egyenlőség felé való törekvés anyagi el-látásban, lelki és értelmi emelkedésben, valamint joghelyzetben előre haladjon s az emberiség nagy családjá, mint a földteke született ura, természeti rendel-tetését minél jobban töltse be.

A szocializmus eszménye tehát szép és az emberszeretet jegyében áll. Más lapra tartoznak azonban a szocializmus harci eszközei és más lapra tartozik an-nak megítélése, amit például nálunk a közfelfogás szocializmusnak nevez.

Nálunk a szocializmus ugyyszólván egyedül az ipar terén jelentkezett, min-den erejét és mérgét ott adta ki, válo-gatatlan harci eszközeivel a tájékozatlan és meglepett ipari világban nagy riadal-mat és rombolást okozott s miután ép-pen az ipar terén van az országnak a legnagyobb gyengéje, ezen a ponton a nemzeti munkában és vagyonban egy-előre jelentékeny kárt tett.

Nem állt meg a munkabérek szabá-lyozásának kérdésénél, hanem szervezett ereje érzetében hatalmi kérdést formált s az önálló iparüzés szabadságát és le-hetőségét érintette.

A vélemények e tekintetben eltérők lehetnek, mi a következőkben jelez-zük álláspontunkat:

Kölcsönösen tiszteletben kell tartani

A „Szilágy-Somlyó” Tárcaja

Őszi virágzás.

Adorján egy kissé már agglegény volt, — Sűrű hajából már ezüst-szilánk Világlott ki itt-ott, — mint éjszótétben Egy pisla csillag téveteg sugára, De ez csak annál érdekeseb vala. Szeme azért ifjui tűzben égett, S természetében megnyilatkozott A férfias erősség . . . s az a tény, Hogy végre azon kornak küszöbére Lépett, mely többé nem a szenvedély S az indulat sugallatának él, Hanem a jól átgondolt élvezetnek, Egyezőval harmincötbe járt a hősünk . . . Megkezdte a tizenkettőbe már, Midőn Linát imádtá messziről S a reménytelen szerelm könnyeit Ontotta gyermek-párnái között. Tizenhatban Adélt szerette hiven, Abrándosan — s vizsontszeretetének. Husz volt, mikor szerelmet esküdött Rózának, a ki hitt neki, a mig Férfjhez nem ment, akkor nagy bánatában Asszonyt kezdett szeretni a fiu, S huszonöt évig konzekvens maradt. Onnantól fogva már gourmand leve, S szeretett váltakozva szépet és Nem szépet is, ha úgy akarta a Véletlen, mert az játszott legnagyobb Szerepet szív-viszonyban és Szerelmi utjain. Öt év után

Megunva mindent: házasságra gondolt, Reszkette attól, hogy már vén gyerek, S a férji tisztet rosszul tölti be . . . Sokszor kevés híján ott tarta már, Hogy bele is harap, de ideje Korán hátrált meg és boldog vala, Hogy menekült a bajtul, — miglen ujra Meggyült a vágy szívében s ostoba Kísérletekre ragadá szívét. De ez csak egy-két évig tarta így, Aztán letett e vakmerő s gonosz Eszmérőt és e naptól fogva hosszu S nyugalmas volt az álma. S most pedig Mint az erő s egészség duzzadó Prototyp exemplárja éli le A vendéglői élet napjait.

Bálban vagyunk. Fényárban uszik a Diszes terem, — hullámszik benn a sok Bájos nőarc — frakkos kíséretével. Adorján a teremnek közepén Acsorog s unottan bámul a tömegbe. Egyszer csak megvillan szemfénye és Arcán föllobbanásnak pirja támad, Tekintete reá tapad merőn Egy gyermek-lányka karsu termetére, S amerre jár-ke, követi hiven. Mutass be e leánykának! — sugja aztán Valamelyik flaneurnak s oda vonja A kicsikéhez, a ki kék szemével Bámulva látja, hogy a bácsi, — ki Oly sokszor észre sem véve, midőn Mellette elhaladt, most egyre hajlong Es váltig szórja a szép bókokat, Nem tágitván mellőle egy tapodtat. Nem több tizenöttnél a kicsike, Tán bálba sem való még, de mamája

Türelmetlen volt várni s ime, mily Hódítást tesz a meglett férfi-szívben. Adorján udvarol egész hevével A fölébredő férfi-szívnek és Fölségesen mulat, hogy eltalálta Bágyadt lelkének frissítő szerét, Mitől meg-ujra éled. Reggelig Elforgatá a kicsike fejét, Maga meg mámorosan a gyönyör Szokatlan nemétől ballag haza. A kicsike felőle álmodik. A kicsike szerelmes lett belé. Bizonyosan szereti. Oh, hogy is ne? Hisz ő is azt hitette el magáról. S ágyában fekve — édes álmodásban Idézi vissza emlékébe a Bübajos képeket a táncteremből; A miglen el nem üzi Morpheus A szép látványt s uralmát átveszi A mindent meztagadó üres álom.

S mikor másnap fölébred — jó sokára A reggeli teendők rendje közt Eszébe jut a tegnapi kaland. Egy pillanatra mintha valami Röstelkedés vonulna át szívében. Belétemetkezik a hírlapokba, S azonfelül füstfelleget lehel Maga köré s így üzi el sietve Az ostoba ábrándokat magától . . .

Molnár Gyula.

Milyen legyen a feleség?

Egy humorista tanácsai.

Nem utolsó fontosságu és érdekes ez a kérdés. A feleletet rá egy korán elhalt ki-tűnő francia humorista, Max O'Rell egész kis könyvecskében próbálta megadni. Ez a könyv a minap jelent meg Párisban, Colman-Lévy kiadásában és benne O'Rell a követ-kező tanácsokat adja a házasodni vágyó if-jaknak:

Olyan asszonyt végy, aki náladnál ki-sebb. Ne végy el olyant, ki nem tud szívből nevetni. Mindenkit legjobban a nevetése jel-lemez és ne végy el olyan asszonyt, akinek erőltetett a nevetése. Olyan asszonyt végy tár-sul, aki szereti a tréfát, megbecsüli a humort és a dolgokat a jobbik oldaláról látja. Ne végy azonban olyat, a ki mindent ócsárol és kigu-nyolja a barátnoit, a mint tovább mentek.

Vedd el azt a nőt, aki egy-egy jó szót mond azoknak védelmére, akiket az ő jelen-létében ócsárolnak. Végy el egy filozófusnőt. Ha menyasszonyoddal a színházba mégy és páholy, földszint, vagy más előkelő hely már nincs, s ha menyasszonyod ekkor vidáman el-fogatlan mondja: Hisz ez nem baj, fölme-gyünk az erkélyre: az a fő, hogy jól mulas-sunk! akkor vedd el őt. Ez a kis leány olyan jó fiu, aki meglesz elégedve az urá-val a hátrább eső helyeken is, ha az élet első helyeit már mások lefoglalták.

Ha látsz egy koldust és alamizsnát

minden jogot és érdeket, sőt a közérdekkel is összhangba kell ezeket hozni.

A munkásnak természetes joga az, hogy a munka árát megszabja. A munkaadónak természetes joga, hogy iparüzése és vállalkozása módján ur legyen s a fennálló törvények védelmét igénybe vegye.

A munkás részére biztosítani kell, hogy napi keresetének minimuma annyi legyen, amennyiből magát fenntartja. A munkaadó számára is biztosítani kell, hogy keresetének minimuma annyi legyen, amennyiből ő és családja tisztességesen megél. S a harmadik tényezőnek, a magyar iparban fekvő nemzeti munkának is biztosítani kell, hogy legalább itthon versenyképes legyen. Mert az élet törvénye nem törődik a jogok harcával, e harc szölamáival és szenvedélyeivel, nem a fennálló törvényekkel, hanem kérérelhetlenül leszámol és kétezerével rakja a „Karpathia“ uszó szörnyetegre hetenkint a kivándorlókat.

A munkaadónak meg kell ismerkednie és meg kell barátkoznia a szocializmus lényegével és törekvéseivel. Ami ebben az emberi helyzet javítására irányuló, méltányos, keresztülvihető, valódi módon elszámolható, vagy másra áthárítható elem van, azt tiszteltetben kell tartania és jóindulattal bíráltnia. A munkásnak nem a nyers erőszak szakitó, törő harci szenvedélyével kell a munkaadó ellen támadni, hanem a megértetés erejével. Nem szabad szem elől téveszteni a nemzeti munka életképességét s e munka bármily szerény képviselőjének, a munkaadó viszonyainak mérlegelését. Ahol a munkásszocializmus magát a nemzeti ipart nem veszi tekintetbe, ott bünt követ el a magyar nemzet fogalma alá eső nagy népesalád érdeke ellen s kihívja üldöző hatalmát; ahol pedig az iparüzővel hatalmi erőszakoskodást követ el, azt megalázni és szabad rendelkezésében gátolni törekszik, ott társadalmilag ellenszenvesse válik.

Sem egyikre, sem másikra nincs szükség, mert a szocializmus igazi eszményei e kárttevő ut kikerülésével is előbbre vihetők.

Az államnak, a nemzeti közakaratnak, minthogy saját vérerejéről van szó, ebben a harcban résen kell lennie és nemzete ipara érdekeit közgazdasági mozgólataival akként kell fedeznie, hogy mindkét méltányos érdek kiegyeztetésével hasznat hajtó lehessen a világversenyben is a nemzeti gazdasági munka.

A jogrendszerek és törvények mindig alkalmazkodnak az élet felfogásaihoz és szükségleteihez.

Kétségtelen, hogy az emberiség ez új gondolatviharai és az életbe átvitt

harcai következményeikben új törvényes ruhát igényelnek. E törvényeknek azonban az életből kell kiindulniok, azoknak anyagát, például ipari téren maguknak az iparosoknak kell — változott viszonyaiknak kitüntetésével — közre adni. Hogy az iparosok ezt tehessék, sokkal többet kell maguk között, a maguk életbevágó, iparüző dolgaikkal foglalkozniok, mint eddig tettek.

A segéd munkások világszerte szervezkedtek, mert az élet harcában gyengébbeknek érezték magukat, mint a munkaadók. Most azonban szervezetöknél, rajongó összetartásuknál s fegyelmesség, mindig a közönség célját tekintő munkásságuknál fogva ők az erősebbek. Most tehát a munkaadókon, az iparosokon a sor, hogy mint gyengébbek, ők szervezkedjenek, korántsem olyan harcra, hogy a másik részt letörjék és elnyomják, hanem, hogy a szervezett harcos táborral szemben a maguk szervezetének erejével életérdekeiket megvédelmezzék. Ez a szervezkedés világszerte folyik.

Másra is szükséges a szervezet. Arra, hogy szakmabeli iparuk üzésének belső törvényeit az iparosok maguk között megállapítsák és egységesen járjanak el a harmadik érdekárrsal, a fogyasztóval szemben. Ebben a szervezkedésben derül ki az is, hogy mily közkötelező törvények illeszkedjenek a megváltozott viszonyokra.

Valamikor az iparosok maguk szabták meg törvényeiket a szentesített céhszabályokban. E kezdetleges és szakmánként illeszkedő kis lokális ipartörvényekben sok üdvös melegség rejtelkedett, amit a későbbi hideg ipartörvények nem tudtak pótolni. — Igyekeznünk kell e régies családi hagyományokat és sok üdvös belsősegeiket közös társadalmi akarattal modern alakban életre kelteni. Általában az iparosoknak immár sokkal többet kell a saját ügyeikkel foglalkozniok, mint idegen ügyekkel és foglalkozásuk fénypontjául ne a hangzatoság, az elegikus panasz, vagy a büszkén vádaskodó bírálat legyen, hanem a szerény, de biztos kétszer-kettő.

Ma már minden iparos érzi, hogy közös nagy ellenségek állnak kívül a falakon és nem egymás ellen kell folytatni a harcot, hanem a viszonyokban rejülő közös ellenségek ellen. Minden iparágnak keresztül kell menni azon tisztító tűzön, mely az őszinte egyetértéshez vezet s melyben az erősebbek példát adnak a gyengébbeknek, hogy kölesőns lemondással is elő kell mozdítani az együttes érdekek sikerét.

Ezen az uton is apostolokra van szüksége az országnak és az apostol, ki ezen a téren lángra és cselekedetre

tudná gyújtani az országot, szintén sokat érdemelne. Addig, amíg maguk az apostolok elérkeznek, apostoli munkájukat mindenütt, úgy itt is az iparosok élén álló szervezeteknek kell végezniök. Nagy munka, szép munka, bele kell kezdeni mindenütt!

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselő testülete 1906. évi augusztus 25-én Nikolájevits Szilárd főjegyző elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott

Tárgyaltatott Szabó István és társai városi képviselőknek a 63—1906. kgy. határozat foganatosításának elmulasztása miatt és a Róth Lajos szilágy-Somlyói lakos által a Várkert-utcában lévő telken a 126—1906. kgy. számu határozatban foglalt rendelkezés ellenére helytelen építkezési vonalban megkezdett építkezésnek be nem szüntetése miatt úgy a polgármester, mint annak helyettese ellen a fegyelmi eljárás elrendelését kéri indítványa.

A képviselő testület, miután sem a polgármester, sem annak helyettese ellen a 63—1906., illetve 26—1906. kgy. sz. képviselő testületi határozat foganatosítása körül mulasztást fennforogni nem lát, az indítványt a városi tisztviselőnek az ellen emelt óvás után eljettette és dr. Nádudvary Jenő indítványára Róth Lajos építkezési ügyét. általános utcaszabályozási szempont alá esőnek mondotta ki, nevezetnek a Báthory-várkert szomszédságában lévő telkének keleti határvonalát a Fábry és Keller-féle üzlethelyiségek építési határvonalát jelölte meg, nyugoti határvonalát pedig a várfal északnyugoti sarkából 20 cm. szélességű terület átengedésével a most meghatározott keleti határvonallal délnek parallel haladó vonalat állapította meg.

Értesítés.

A szilágy-Somlyói állami felső leányiskolában az 1906—1907. iskolaévre szóló beiratások szept. 1., 3. és 4. napján délelőtt 9—12 óráig lesznek. A javító vizsgálatok szeptember 3-án d. u. 3 órakor tartatnak meg.

Az iskolaév ünnepélyes megnyitása szept. hó 9-én lesz.

Az iskolába először beiratkozó tanulók a beiratásnál szülei, gyámjaik, vagy azok megbízottjainak kíséretében tartoznak megjelenni.

A felső leányiskola I. osztályába oly tanuló léphet be:

- a) a ki életének 12. évét betöltötte,
 - b) ki az elemi iskola VI., vagy polg. iskola II. osztályában előirt tárgyakban kellő, vagy bizonyítvánnyal, vagy a felső leányiskola tanító testülete előtt felvételi vizsgálat után igazolja.
- Az évi tanítási díjat a felsőbb hatóság következőkben állapította meg:
- 1) Évi tanítási díj . . . 8 kor. — fill.
 - 2) Beiratási díj . . . 2 " — "
 - 3) Értesítőre . . . 1 " — "
 - 4) Orsz. tan. nyugdíjalapra — " 30 "
 - 5) Francia nyelv évi díja 12 " — "

A tanítási díj egészben, vagy részben elengedhető, de a 2., 3. és 4. pontban jelzetteket a beiratások alkalmával mindenki köteles megfizetni.

A tanítási díj elengedése iránti kérelmeket a szilágy-Somlyói kir. tanfelügyelő urhoz címzve, a beiratáskor az igazgatósághoz kell benyújtani.

A folyamodványhoz az előző évről szóló iskolai bizonyítványt és egy évnél nem régebbi keleti szegénységi bizonyítványt kell csatolni. A tanítás terén működő egyének gyermekei, ha jó előmenetelt, szorgalmat és jó magaviseletet tanúsítanak, a tanítási díj fizetése alól szegénységi bizonyítvány felmutatása nélkül is felmenthetők.

Különös tudnivalók.

A nagyméltóságú vallás- és közokt. miniszter urnak 56,239—1899. sz. a. kelt rendelete alapján a kézimunka, rajz, szépírás, test-

gyakorlás és ének alól a tisztí orvos által kiállított bizonyítvány mellett — az iskola kezdetén — lehet felmentésnek helye.

A felső leányiskola II. osztályát sikeresen végzett tanulók átléphetnek:

- a) tanítónőképző intézetbe;
- b) az óvónőképző intézetbe;
- c) a női kereskedelmi tanfolyamba;
- d) női kézimunka tanfolyamba;
- e) posta- és táviró tanfolyamba;
- f) a felsőbb leányiskola V. osztályába.

Különfelek.

— **OLVASÓINKAT** felkérjük, hogy előfizetéseiket megújítani, hátralékaikat pedig beküldeni sziveskedjenek.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hametmayer Riza elvált Kovács Károlynét az ógyallai állami óvodához óvónőnek nevezte ki.

— **A nagyváradi postaigazgatóság** Szeődemeter községet a tasnádi táviróhivatal kézbesítő köréből folyó hó 21-étől kezdődőleg a tanácsszántói táviróhivatal kézbesítő kerületébe helyezte át.

— **Cipészvizsga és cipőkiállítás** Szilágy-Somlyón. Városunk lábbeli készítő iparosai részére a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium négy hétre terjedő mester-tanfolyamot engedélyezett. A tanfolyam szeptember 2-án, vasárnap délelőtt nyer befejezést, a miniszterium részéről kiküldött Kraszof János fővárosi cipésmester és szakipari ellenőr, a kolozsvári iparkamara képviselőjében Frankovits Ignác kamarai kültag és a helyi iparhatóság képviselőjében Nikolájevits Szilárd főjegyző és az érdeklődő közönség jelenlétében. A tanfolyamon részt vett iparosok és segédek a megjelent szakférfiak előtt szabályszerűen egyenként a tanfolyamról leteszik a vizsgát és arról látogatási bizonyítványt nyernek. A tanító alatt készített elméleti és gyakorlati munkákból Bodh József, a tanfolyam vezetőtanító-mestere kiállítást rendez, melynek megtekintésére felhívjuk a közönség és az érdeklődő szakiparosok szíves figyelmét. A kiállított munkákat: mértani szabásrajzok mintáit, kaptafákat és a kész cipőket vasárnap délután 2 óráig lehet megtekinteni az állami leányiskola emeleti helyiségében. A tanteremben ugyancsak megtekinthető a Singer varrógép részvénytársaság által ingyen a tanfolyam rendelkezésére bocsátott 5 különféle legújabb tűzőgép is.

— **Nyugdíjazás.** A közokt. miniszter Berentes László, zilahi áll. el. iskolai tanítót saját kérelmére nyugdíjazta.

— **Ösztöndíjak.** Az 1906—7 iskolai évben a zilahi református Wesselényi-kollégium következő tanulóit kapnak segélyt.

I. Készpénzben:

A Rédiger Eszter-alapból Máté Lajos VIII., zilahi Kiss Ernő VI o. 160—160 koronát;

a Balogh Pál-alapból Saigi László VII., Kovács György VI., 120—120 K-t, Róka Károly VI., Kreesák Gyula V. 90—90 K-t, Uza János VII., Farkas Miklós IV., Osváth Ferencz IV., Veress Lajos II. o. 60—60 K-t.

II. Élelmezésre:

1. a millenniumi bizottság Szilágy-Somlyó millenniumi alapítványa jövedelméből 200—200 K. ösztöndíjat szavazott meg Oláh Ferencz VIII., Zsigmond László VII., Ajtay Sándor VI., Dobai Akos, Magyar István, Szentesi Kálmán IV., Parajkó János II o-nak (ez utóbbinak feltételes). —150—150 K-t, Ghile Aurél IV., Szilvai Nándor I. o. —100—100 K-t, Soós András III., Szilágyi József II., Nagy Sándor I. o. tanulóknak. Ezek, valamint az alább következők is valamennyien kötelezett tagjai a konviktusnak s amennyiben ösztöndíjuk 200 K-nál kevesebb, tartoznak azt megfelelő részletekben kipótolni.

2. Kaizler György dr. főispán évi adományából 200 K-t kap Biró Károly VIII. o.

3. Wesselényi Miklós br. főgondnok évi adományából 100—100 K-t, Béczi Nándor és Brüll Márton VIII. osztályosok.

4. A zilahi kisdiedvédő-egylet alapítványa kamataiból 100—100 K-t, Csompó András és Szabó Pál VIII. o. tanulók.

5. A kollégiumi alapok jövedelméből 150—150 K-t, Maksa József VIII., Vass Ká-

akarsz adni neki, akkor ne vedd el azt a nőt, aki ilyenkor így szól: Bizonyára család, aki a pénzzel a palinkamérésbe megy! Ha ellenben te magad nyilatkozol így és az asszony mondja: Hadd fusson a szegény ördög! Olyan hideg van ma, jól esik neki egy pohár bor! — akkor síess és vedd el ezt a nőt. Olyan asszonyt végy el, aki egészséges és jóértéke van. Ne végy el olyat, aki bármelyik társadalmi osztályhoz tartozzék is, nem tartja megengedhetőnek, hogy villámszon menjen, vagy a harmadik osztályon utazzék, ha a másodikban már nincs hely. Ipari kódjál megismerni, hogy a jóvendőbelid hogyan ébred föl hirtelen legjobb álmából. Ha mosolyogva nyitja föl a szemét, akkor örömmel vedd feleségül. Ha azonban homlokát összehuzza és haragosan kiált: Hogyan, hát ez mit jelentess? — akkor ne vedd el, mert sem nem szeretetre méltó, sem nem vidám. Ez a próba csalhatatlan.

Ne végy el olyan nőt, aki a beérkezett számlát hanyagul félredobja és sokáig ki nem fizeti. Ne végy el olyat, aki az úgynevezett jó társaság kinos szabályain nyargal. Nem a házasság életre teremt az a leány sem, aki mosolyát az idegeneknek tartogatja és a hozzátartozói iránt szeszélyes. A mig jóvendőbelije vagy ilyen asszonyt, addig igen figyelmes lesz hozzád. Hiszen idegen vagy. De vedd csak el, éppen úgy fog kezelni, mint a többi családtagot. Végy el olyan nőt, akinek szelid hangja van, és aki,

ha szól hozzád, a szemedbe néz. Ha meglátogatsz egy asszonyt, vagy leányt és fél óráig várni hágy, hogy teljesen hibátlanul jelenjen meg előtted: akkor el ne vedd. Ha azonban rögtön háziruhában jön, legfőképpen a haját tűzi föl hirtelen, akkor nagyon praktikus leány, amint a francia mondja: sans façon. Ezt vedd el, különösen ha nem túl sokat mentegedőzik a pongyola miatt.

Ha egy leánynak a fivőrei becőző nevet adnak, valami angol férfinévnek, Teddinek, Tominak, Mik-, vagy Dicknek kicsinyített formáit, akkor vedd el azt a leányt, aki atyjának cigarettát készít, a pipáját megtömi, aki érdeklődik atyja dolgozó szobájának rendje iránt, aki az élébe ül neki, a bajuszát rángatja, a fülét jól kihuzza és becőző nevekkal halmozza el őt, a melyek éppen úgy családiások, mint gyermekeknek is.

Az a leány, aki az atyját nem hagyja addig elmenni, amíg a ruháját jól meg nem nézte, aki vigyáz arra, hogy a kabát ujjai ne lógjon ki a felöltő ujjából, aki a kabát gallérjáról minden homokszemet gondosan letisztogat és aki, ha végre az édes apus külső megjelenésével teljesen megelégedett, megöskölja őt egyszer, még egyszer, hogy elbucoszzék tőle, ez a leány, mondom, kitűnő feleség lesz. Boldog az az apa, akinek a leánya — és boldog az a férfi, akinek a felesége lesz!

roly VII., Konecz Sándor VI., Szentgyörgyi Zsigmond IV. Magyar Károly III. o. — 100—100 K-t. Schlesinger Imre VIII., Keszthelyi Bálint IV., Barsay Endre III., Róth Zsigmond III. o. — 50—50 K-t. Kis Imre VI., Borbély Sándor V., Diószeghy Áron IV., Elek Károly III. Molnár Gyula III., Jakab Sándor II., Vörös Miklós I. o. — 20 K-t., a szilágy-szeg-bőnyei alapból Csutak Sándor.

A szilágy-szeg-bőnyei alapítványból még 20—20 K. illeti Molnár Gyula III. és Csutak Elek I. osztályt. Előbbinél beszámíttatott a konviktusi, utóbbiaknál az internátusi kedvezménybe. Hasonlóképp beszámíttatott a Kolumbán-alap kamata Magyar Károly konviktusi kedvezményébe.

III. Ingyenes bennlakást nyertek:

Brüll Márton, Csompó András, Horváth Endre, Maksai József, Schlesinger Imre, Ajtay Sándor, Kis Imre, Diószeghy Áron, Zsigmond Lajos, Barsay Gyula, Dobai Lajos, Keményfi Lajos, Szilágyi József, Török Zoltán, Balázs István, Csutak Elek, Jakab András, Kis Gyula, Nagy Sándor, Vörös Miklós.

Kincs Gyula, igazgató.

— **Fakírok a szilágy-somlyói város-házánál.** Vannak az életben olyan fakir fajta lények, kik bizonyos korok, avagy események tudását csimazszerűleg elalusszák. Így pld., ha a szilágy-somlyói ós városháza komor falai közt kutatunk, könnyen kaphatunk ós fakírokat. Csak egy néhány évvel ezelőtt történt meg, hogy a nevezett épületben működő egyik tisztviselő, mikön a leltárt készítette, egy Szt. István koronázását ábrázoló festményt így leltározott el: „1 drb. Krisztus Pilátus előtt.“ Persze, kik Szt. István korából ezen történelmi ténykedés megismerését nem aludták el, nagy derűség közt adták az eseményt szájról-szájra s midőn a hír szobáról-szobára kelve, X. urhoz is eljutott, X. ur így duplázott a kolosszális tévedésre: „Oh, az ostoba, jó hogy nem írta **Ekke** (Ekce helyett) **Hómónak**.“ Itt tehát a leltározó ur elaludta Szt. István korának történelmi megismerését, X. ur pedig a latin szavak helyes kiejtésének tudását. Legújabbban a főjegyzői irodába vonult be egy alvó fakir, ki ugyanis a magyar helyesírás legújabb korszakát aludván el: pörölyvel tör az Akadémiára, miért az indokolatlan „cz“ helyett (mely régebben „tz“ is volt) a helyes „c“-t vette használatba; szídván az ujjkor buta iskoláit s még jobban azoknak követőit. De még tovább is mészik ez az ur, mert midőn egy okleveles tanító írásban tárja elé az újabb helyesírási szabályokat, erre így válaszol: „engem egy tanító helyesírása nem taníthat, hanem én taníthatok egy tanítót.“ Hát jelen cikkíró is tanító s kérde eme felszenderült, de még igen álmos urtól, tudja-e, hogy telefon, fonográf, gőzeke, stb. is van már a világon? Tudja-e, hogy most már fagygyugyertya helyett acetilén, benzín, villanyvilágítás is van? Tudja-e, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1903-ban Simonyi Zsigmond Budapest egyetemi magyar nyelv tanára által egy helyesírási szabályzatot adatott ki s ezen időtől már az elemi népiskolákban is e szabályokhoz alkalmazkodva, tanítják a tanítók a zsenge gyermekeket? Lám ezeket a tanítók tudják, az ön oktatása nélkül is; de még azok is tudják, kiknek irodalmi ismeretük az ócska kalendáriumok irodalmán túlterjed. De ha a fakir ur nem tudja: óh, nyisson szemet s ébredjen fel álmaiból; de ne szomorítsa és bosszantsa azokat, kik e téren már rég ébren vannak. Sz—i A—t.

— **Nyilvános számadás** a krasznai önk. tüztöltő-egyletnek augusztus hó 19-én megtartott táncvigalmáról. Bevétel volt 142 korona, kiadás 64 korona 04 fillér, tiszta jövedelem 77 korona 96 fillér. — Felülfizettek: Sántha György 9 kor. K. Nagy Béla 4 kor. Kövesdy Zsigmond, id. Farkas János 3—3 kor. Dr. Szász Jenő, Beteg Márton, özv. Kövesdy Eleknő, Belle Gyula, Német László 2—2 kor. Husz József 1 kor. 40 fill. Csákány Gyula, Kiss Ferenc, Lázár Géza, Kránitz Sándor, Elekes Sándor, Major József, Kozma Sándor, Kovács Sándor, Koszta Géza, Kövesdy Ferenc (Bocsa), ifj. Miron Márton (Bráska), Méhes Károly, Henger Ignác, Kovács Mózes, Némény Gyula, Hodics János, Szabó István, Balázs János, Kovács Mihály 1—1 kor. Kovács D. János, Satoróczy Gábor 40—40 fill. Rozsnyai Lajos 20 fillért, összesen 51 korona 20 fillér. Fogadják a nemes szívű felülfizetők a tüztöltő-egylet hálás köszönetét. Lengyel A kos, pénztárnok.

— **Válasz többeknek.** Hogy kielégítsem azoknak kíváncsiságát, kik igen szeretnék tudni: miért hagytam ott a számvevői állást, — nehogy egyeseknek félrevezetésével vádoljak, elmondom a nagy kulisszatitkot. Első körben is, hogy a netaláni örvendő-

ket megszorítsam s a busongókat megörvendeztessem, kijelentem, nem csaptak el; hanem méltóságos báró Bánffy Endre urtól megbízatást kaptam egy szakmámba vágó nagyobb munka keresztülvitelére, így tehát nyugodt lelkiismerettel nem köthetem le magam két helyen, hanem csak ott, hol valódi hivatásom van. Hogy én számvevői hivatásom betöltésekor dolgoztam, ezt bizonyítja az is, hogy folyó évi július hó 10-én 85 darab elintézetlenül átvett ügydarabot már július hó 24-én elintézetlenek jelenthettem és folyó évi augusztus hó 22-én egy darab elintézetlenül adtam át utódomnak. Pedig irodai működésemem kívül a kiszállítás, tervezgetés és a parcellázás körében is — tehát a számvevői állás keretén kívül sok munkát végeztem. Hanem mivel az igen tisztelt képviselő testület — annak idején — 1 szavazat ellenében — tehát mondhatni egyhangulag választott meg, dacára, hogy nem is pályáztam, a bizalmat kiérdemelni szent kötelességemnek tartottam s a bizalommal való visszaélést minősíthetetlennek tartottam volna akkor is, midőn tudtam, hogy azon állás nem életcéloim. Ott hagytam volna különben ezen állást még azért is, mert én csakugyan hittem azon mondások igazságában, hogy „a munka nemesít, a tudás mindenütt érvényesül“; de a szilágy-somlyói városháza e tekintetben a kivételeknek egy különleges típusa, mert ott sokszor az önzetlen szilárd igazság is némely álbölcsek vegyítő műhelye miatt: gerinctelen komcsónyává válik, amit pedig nem minden önzéretes embernek van gusztusa bevenni. Én pedig az igazság miatt a polgármester ural, mint hivatali főnökömmel soha sem jöttem ellentmondásba. Különben még csak azt mondom: addig is, míg ott voltam, úgy gondolkodtam, hogy a közügyért dolgozni kötelesség s valloim ezt most is, hogy nem vagyok ott s a visszaéléseket ahogy nem tűrtem akkor, úgy nem fogom tűrni ezután sem. A ködbe burkolózni szerető lovagokat pedig amint utáltam akkor, úgy utálni fogom ezután is. A város gazdálkodási rendszere érdekelt eddig is és ezután érdekelni fog még jobban. Szilágy-somlyó, 1906. augusztus 28. Besenczky Gyula.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt heti számában közöltük a szomorú hírt, hogy Horváth Dániel hamburgi orvos elmebaj miatt gyógyintézetbe szállított. Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy e téves híradást megcáfolhassuk. Horváth dr. ugyanis a napokban idehaza járt városunkban s teljes jó egészségben személyes megjelenésével nyugtatta meg érette aggódó rokonait afelől, hogy nincs semmi baja és legjobb egészségének örvendő. Mi a hírt a „Magyar Hírlap“-ból vettük át és megdöbbenéssel látjuk, hogy a piszkos konkurrencia még a tisztos orvosi pályán is képes versenytársának ilyen valótlán hírek terjesztésével ártalmára, megrontására törni.

— **A zilahi kasszafurók.** A zilahi, nagykarlói, kisvárdai és szászrégeni milliós kasszafurók ismeretes bűnügyében váratlan fordulat állt be a minap. A királyi ügyészség letartóztatta Zemler Márkus sajomogyorósi lakost, kire a zilahi börtönben fogva lévő egyik betörő azt a vallomást tette, hogy nála a kasszafurók ötvenkétezer koronát helyeztek el. A testvéröccsével latartóztatott Zemler hosszas vallatás után beismerte a fegyveres tolvomlásának igazságát. A már másfél év óta fogságban lévő betörők ügyében a debreceni királyi ítélőtábla is határozott, és az összes elítéltek büntetését főlemelte. Talisman Márkusnak, a banda fejének és szervezőjének nyolc évi fegyházbüntetését tíz évre emelte föl, Brukman Józsefet öt évi fegyházzól hat évre, Weltman Mórét három évről négy évre. A törvényszék fölmentő ítéletét is megváltoztatta a tábla. Mózes Mórénét, a kit a zilahi törvényszék fölmentett, bűnpártolás miatt négy hónapi fogságra ítélte; férjének. Mózes Mórának és Vigdorovics Adolfnak büntetését a vizsgálati fogságban eltöltött másfél évvel kiöltöttnek vették. Beisner Leopold, Hartman Ferenc és Zicher Mórra vonatkozólag a királyi tábla az első foku bíróság fölmentő ítéletét jóváhagyta. Rittman Dávid és Schönberger Bernát két-két évi fegyházbüntetését kaptak. Az ítélet ellen a közvádló sulyosbításért, a védők: Kelemen Samu dr. országyűlési képviselő, Lukács Béla dr. és Szűcs Géza dr. semmisségi panaszt jelentettek be.

— **Halálozás.** Nánássy Géza, énekes színész, akiről nemrég rég irtuk meg, hogy a biharmegyei Rév mellett beásta magát a földbe, a biharmegyei közkórházban meghalt. A biharmegyei közkórház elmeorvó-osztályában heteken keresztül énekével szórakoztatta a betegeket, míg aztán tüdőgyulladásba esett és a nehéz betegség elnémitotta. Pár nap előtt halt meg, koporsója felett a kórház lakói hullattak könnyeket, akiknek nagy élvezete tellett az elborult lelki ember énekében.

— **A villamstelep átadása.** A „Független Újság“ írja, hogy „A Magyar Siemens-Schuckert Művek Villamossági Részvénytársaság

a zilahi telepét a „Villamos vállalatok részvénytársasága“ budapesti bejegyzett cégnek át- illetve eladta. Az átadás — miután ahhoz még a város jóváhagyása is szükséges — valószínűleg csak néhány hét múlva lesz. A város a telep átruházásába valószínűleg szívesen bele fog egyezni, mivel az átvevő részvénytársaság oly kedvezményeket helyezett kilátásba, melyek nem csak a városra, de különösen a magánfogyasztókra igen előnyösek. Ilyen kedvezmény lesz első sorban az, hogy a vállalkozó cégnek a várossal kötött szerződésétől eltérően az évi 600 órát meghaladó fogyasztás után megállapított hektovoltóránkénti 4 filléres kedvezményes árt már az oly fogyasztóknak is meg fogják adni, akik a villanyvilágítást csak 400 órán át veszik igénybe; az ipari célokra felhasználandó áram árát hektovoltóránként 4 fillérről 3 fillérré szállítják le; a város, mint erkölcsi testület által az egyes épületei világítása után fizetendő áram árát 6 fillér helyett 4 fillérjével számítják; az áramszámláló órák 20 K. évi díja 12 K. fog lenni. Ezeket kívül igéri s már csak saját érdekében is bizonyosan be fogja tartani, hogy különösen a kisebb fogyasztóknál életbe lépési az átalányárat s berendezési költségeknél, valamint azok fizetésénél a legmesszebb menő engedményeket fogja adni. Ily kedvezményekkel — hisszük — rövid idő alatt el lehet osztatni a villamvilágítás iránt még sokak részéről tapasztalható ellenszenvet és bizalmatlanságot. „Hát a mi villanyvilágításunkkal mi lesz már. Miért nem mozgatják a dolgot. Avagy sem a vállalkozónak, sem a városnak nem áll érdekében, hogy dülöre jusson a kérdés?“

— **Előfizetési felhívás.** A szocializmusról, a szocialistákról és azok viselt dolgairól, az emberek naponként beszélnek és írnak; arról azonban, hogy voltaképpen mi hát az a szocializmus és kik azok a szocialisták, — erről ugyszólván senkitől nem hallani semmit. Már pedig az a szocialis mozgalom, avval a a nagyhangú prédikálással, szónoklással, fogadközzel és fenyegetőzéssel együtt, mind-megannyi esztelenség és oktalanság, — ha tisztába nem jövünk azzal, hogy a lármázókban kikhez, a lármájokban pedig mihez legyen szerencsénk? Mi a szocializmus az egész világra nézve, és mi a szocializmus a mi magyar hazánkra nézve, — vajjon mennyiben észszerűség, — mennyiben erény és mennyiben sötéttség, — vajjon mennyiben erény és mennyiben bűn? . . . Ezekre az alapvető kérdésekre adom én meg a feleletet legújabb könyvemben, melyet „Magyar Szocializmus“ címen irtam és saját utján kiadni szándékozom. E mű nem egyéb, mint a szocialisták céljainak és törekvéseinek észszerű és okszerű ismertetése, politikai, társadalmi és közgazdasági szempontból. Tölem telhetőleg mindent elkövettem a könyv megírásánál, hogy azt a legközönségesebb észjárású irástudó polgártársam is éppen úgy megérthesse, mint a „legzseniálisabb szocialista.“ Könyvemre ezenel előfizetést hirdetek, és felkérem mindazokat, a kik a szocialis dolgok iránt érdeklődéssel viseltetnek, hogy e könyvet, — melynek ára fűzve 3 kor., diszkrétben 4 korona és a melynek terjedelme 12—13 nyomtatott iv (190—200 oldal) — rendeljék meg, és arra az előfizetőket gyűjtő uraknál, vagy nálam (Piac-utca 89. sz. ügyvédi irodában) fizessenek elő. A könyv azonnal megjelen, mihelyt megfelelő összeg gyűl össze; legkésőbb azonban október 10-én kerül ki sajtó alól. Az előfizetők a könyvet posta útján bérmentesen kapják meg. Debrecen, 1906. évi augusztus hó. Hazafias tisztelttel: Dr. Királyi Péter.

— **Kereskedő hetivásáron árusítat-e?** Ezen kérdésre a debreceni kereskedelmi és iparkamara véleménye az volt, hogy miután sem az iparjog, sem a gyakorlat nem ismer oly megszorítást, mely szerint iparjog-sítvánnyal bíró kereskedő az üzlet körébe tartozó valamely árut a heti piacon ne árusíthasson, ennél fogva igazolványa alapján a a szakmájába vágó árut árusíthatni lakóhelye hetipiacán jogosítva van.

— **A motorok ellenőrzése.** A kereskedelemügyi miniszteriumban — mint a Magyar Vaskereskedő értesül — rendeletet készítenek elő, amely első sorban a motort vásárló közönség támogatását célozza. A rendelet szerint az iparfelügyelők utasíttatni fognak, hogy minimális díjazás ellenében a motort vásárló felek kívánságára a motort alaposan meg fogják vizsgálni és pontosan meg fogják állapítani a motor munkabeírását, a felhasznált tüzelőanyag mennyiségét és egyéb, a motor szerkezetére vonatkozó körülményeket.

— **Távíratozás írógépekkel.** Donald Murray, angol fizikus feltalálta a módját, hogy miként lehet a távíratozást írógépek segítségével lebonyolítani. A berlin—hamburgi vonalon már ki is próbálták az új találmányt, amely a szakkörökben általános feltűnést kelt. A külön e célra készített írógép, egy körülbelül másfél centiméter papírszalagra lyukas írásban tünteti fel a felada-

tott távirat szöveget. Ezt az írást automatikus gépezet segítségével átadják rendeltetési állomásnak, ahol a távirat szövege szintén ilyen írásban mutatkozik, amelyet automata gépezet rendes írásra változtatnak át. A gépezet minden hivatalban elhelyezhető és ennek következtében elég, ha a papírszalagot, amely a lyukas írást tünteti fel, átadják az illető hivataloknak. Viszont azt is, aki távíratotzni akar, maga is elkészítheti a lyukasított papírszalagokat és átadhatja a postának, amely az automatikus gépezett segítségével továbbítja a táviratot. A posta tehát csak szállító lesz a nélkül, hogy megismerné a távirat szövegét. E mellett az előny mellett nem kevésbé fontos az a körülmény is, hogy ily módon a táviratok kézbesítése jóval gyorsabb és olcsóbb lesz. Az osztrák kereskedelmi miniszterium is foglalkozik Donald Murray találmányával és egy miniszteri tisztviselőt Berlinbe küldött, aki ott az új találmányt tanulmányozni fogja.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása.) A jelenlegi vetéshez megfelelő magvak, különösen biborhere, őszi búkköny, őszi borsó és szösös búkköny iránt a lefolyt héten élnék érdeklődés mutatkozott. A gazdák-tól nagyobb rendelések érkeztek, mert nemcsak az időjárás volt kedvező, hanem az árak is jóval alacsonyabbak, mint a tavalyiak. Az utóbbi napokban a lóhere és lucerna termésről érkező hírek meglehetősen kedvezőtlenek, mi által az iránzat megsemmisült, főleg lucernáért, mert a külföld honi termésünk iránt továbbá is nagyon érdeklődik. Balcim. Forgalom nem volt, mert a piacra került néhány tétel minősége igen közepes. Jegyzések nyers áruért 100 kilónként Budapesten: Lóhere prima minőség 95—105 kor. Lucerna prima minőség 108—114 kor. Lucerna régebbi áru 98—100 kor. Biborheremag 34—36 kor. Mustármag 38—40 korona.

— **A sebtapaszkok veszedelme.** Egy orvosi folyóirat érdekes és megszívlelni való dolgot ír a sebtapaszkok könnyelmű használatáról. Marpmann dr. angol orvos többféle sebtapaszt vizsgált meg, amelyek hosszabb idő óta heverték a gyógyszerért fiókjában, vagy pénztárcában és valamennyiben óriási mennyiségben talált elődsieket. Ez magyarázza meg, az orvosoknak az észleletét, hogy a tapasszal leragasztott seb többnyire gennyeseedsébe megy át. Eddig azt hitték, hogy a tapasz dezinficiál, de most kitűnt, hogy ez a felfogás téves. Az angoltapaszra ugyanez áll és ha nyállal ragasztják le, akkor meg éppen rossz szolgálatot tesz, mert a nyál tele van bomlasztó szerves részesekkel.

— **Ragályos betegségek.** Folyó évi augusztus hó 26-iki állapotnak megfelelőleg a „Földmívelésügyi Értesítőbe“ az állategészségügyi kimutatás Szilágyvármegyéről a következő hivatalos adatokat közli: Lépfene: Magyaregregy, Sarmaság. — Veszetség: Kémer, Vaskapu. — Ragadós szájszél- és körömfájás: Erkvás. — Rúhkór: Hadadnásd ló, Vadafalva 2 u. ló, Akos ló, Keszi ló, Szédemeter, Ujnémet, Bodja ló, Diósd ló, Kisgoroszló ló. — Bivalyvesz: Bogdánháza, Csizér, Jaáz, Pósa, Szilágyásámon, Vármező. — Sertésorbán: Varsola, Krasznahorvát, Deesháza 7 u., Felsőberekcső, Hadadnásd, Nagyszeg, Szilágybagos 2 u. Szilvás 9 u. Tasnád, Gígányi, Szilágyfőkeresztur 4 u. Borzova, Galponya 12 u. Karika 11 u. Kettősmező 18 u. Nagymon 7 u. Somróujfalu 16 u. Tihó 9 u. Turbuca, Vervölgy 13 u. — Sertésvesz: Alsóvárca, Kraszna, Bükkötőfalu, Menyő, Szamosardó, Szeér, Doh, Kárásztelek 2 u., Erkvás, Erszodoró, Erszentkirály, Gírókuta, Pele 2 u., Szédemeter, Tasnád-szántó 10 u. Ujnémet 5 u. Balla 3 u., Bodja 6 u., Felegregy 17 u. Kisdoba, Magyaregregy, Meszesszentgyörgy 4 u., Oláhbaksa 6 u., Ördögkut, Szilágyásámon, Vártelek 6 u. Dabjon 8 u., Hosszuujfalu, Inó, Náprád 10 u., Solymos 8 u.

— **Piaci forgalom Szilágy-somlyó városában augusztus 24-én tartott hetivásáron.** Tiszta buza (métermáza) 12 korona 50 fillér. Kétszeres 11 korona 50 fillér. Rozs 10 korona — fillér. Arpa 13 korona — fillér. Tengeri 11 korona 50 fillér. Zab 13 korona 50 fillér, burgonya — kor. — fillér. 100 kilogramm szalonna — kor. — fillér. 1 kilogramm szalonna 1 korona 80 fillér. 1 kilogramm disznóhús 1 korona 20 fillér. 1 kilogramm marhahús 1 kor. 12 fill. 1 kilogr. bornyuhús 1 kor. 08 fillér. 100 kilogramm só 15 korona 56 fillér. 1 kilogramm só 16 fillér. 100 kilogramm széna 4 korona 50 fillér. 100 kilogramm szalma 100 fillér. 1 köbméter tűzifa fekete 4 korona 40 fillér. 1 köbméter tűzifa hántott 4 korona 80 fillér. 1 liter szesz 36 foku 72 fillér. 1 liter köleskása 40 fillér. 1 liter borsó 48 fillér. 1 liter lencse 36 fillér. Paszuly 36 fillér.

Felélős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetések.

Bérbe adó

1907. Szt. György naptól a Calvin-utcai Szathmáry-féle ház nagy kerttel s minden mellékhelyiséggel. — Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

2092—1906. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágysomlyó r. t. városnál megüresedett és a városi képviselő testület által választás útján betöltendő számvevői és birtoknyilvántartói, valamint városgazdai állásra a vármegyei alispán urnak 8098—1906. sz. rendelete folytán ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, a kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat és képesítésüket igazoló bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi szeptember hó 14-ig adják be.

A számvevő és birtoknyilvántartói állás 1000 korona fizetés és 200 korona lakpénz, — a városgazdai állás 600 korona fizetés és 200 korona lakpénz élvezetével van egybekötve.

Szilágysomlyó, 1906. augusztus 22.

Polgármester helyett:

Nikolájevits Szilárd
főjegyző.

1—2

Hirdetmény.

A Rákóczi-utcában 555. szám alatt egy három szobás utcai lakás a szükséges mellékhelyiségekkel szeptember 29-től hasznóbérbe kiadó.

Ugyanaz a mellette levő 2 szobás és külön épített 3 szobás lakással, istállókkal s mellékhelyiségekkel, egy holdnyi részben gyümölcsös, részben szőlős kerttel, szabad kézből

örök áron eladó.

Értekezni lehet

Tankó Károly
tulajdonossal.

4—4

Könyvnyomdánkban

egy jó házból való fiu tanulólul azonnal felvétetik.

Eladó

100 hektoliter saját termésű bor

Bölöni Sándornál
Szilágysomlyón.

Egy tagban levő 36—38 holdas gyümölcsös, mely igen jó kaszáló is, — és 3 hold beültetett szőlő eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 7—

Eladó

kovács szerszámok.

Egy kovács műhely felszereléséhez szükséges összes szerszámok és kellékek jutányos árban eladók

Kólya Dániel
kovács mesternél
Kémeren.

6—

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme. Hogyan, hol és mikor hirdethető legskerebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító
hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41., ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Eladó ház.

Szilágysomlyón, a Magura-utcában levő házass telkem szabad kézből, jutányos árban eladó. A telken van: az utca felőli részen 4 szoba, — belső épületben 3 szoba, konyha, kamara, — külön épületben egy kis szoba, — 18 méter hosszúságú sziklába vágott száraz pince, melyben három sor hordó fér el, előtte tágas kocsai szin, — egy 4 lóra való istálló, — 8 méter hosszú, cseréppel fedett tengeri góré, alatta kőből kirakott szeméttartó, — és egy 100 hektoliternyi ürtartalmú esővizeztartó medence.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

Nyomatott Bölöni Sándor gyorsajtóján Szilágysomlyón. 1906.

Ingatlan eladás.

A „Krasznamegyei takarékpénztár-egyesület Szilágysomlyón“ tulajdonát képező (Lázár Ödön-féle) piaci bolthelyiség

örök áron eladó.

Felhivnak venni szándékozók, hogy ajánlatukat és az ajánlatnak megfelelő 10% bánatpénzt — akár készpénzben, akár értékpapírban — 1906. szeptember hó 15-ig nyujtsák be.

Krasznamegyei Takarékpénztár-Egyesület
Szilágysomlyón.

A szépség egyik főkélléke a szép arcbor.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni a Földes-féle

Margit-Crème

csodás hatású arckenőcs használata által. A Margit-Crème egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrt rögtön kellemes bársonyszerű tapintat ad, 10—20 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltüntet szepit, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Legényegesebb előnye, hogy higányt, olmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fillér. Margit-puder K 1.20. Margit-fogpép 1 K. Areviz 1 K.

Készíti: **FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész ARADON.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható Szilágysomlyón: V. Baiás Zsigmond és Szaplóczay Sándor gyógyszer-táraitban.

A legtökéletesebb

Borsajtó.

POSNER I.

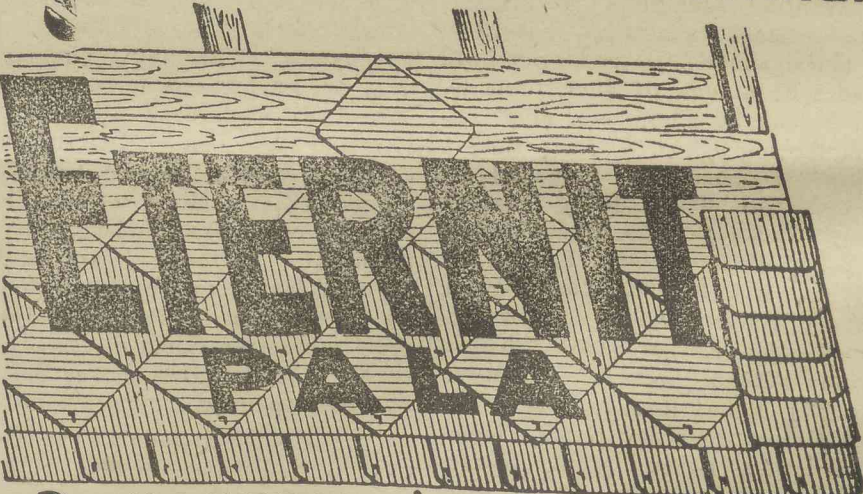
rézmű-, gép- és ekegyár Szilágysomlyón gyárt vasgerenda szerkezetű, felsőnyomású, mobil rendszerű

Herkules borsajtókat

A törköly egy darabban leemelhető, a must vasrészekkel nem érintkezik, ez által a bor megfeketedése ki van zárva. Csekély munkaerővel, gyors sajtoló tölgysa kosárral és tölgysa tányérral, a legalkalmasabbnak bizonyult és örökké tartó gép.

100 literes nagyságú kosárral 150 kor.
200 " " " 240 kor.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS
BUDAPEST VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárusító hely: Brüll Kálmán Szilágysomlyó.